

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 14. 6. 2018

Číslo: Ročník 28 (2018), Číslo 2

Sekce: Okénko

Název článku: Dominikánská republika, jaká jsi?

Autor: Vanda Vaníčková

Zdroj: <https://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Clanek.aspx?id=20180226>

Dominikánská republika, jaká jsi?

Vanda Vaníčková

Načerpát energii a inspiraci na celý osmičkový rok jsem se na jaře vydala do Dominikánské republiky. Ani na chvíli nebylo pochyb, že proběhne návštěva nějaké tamní knihovny. Vzhledem k tomu, že máme karibské ostrovy spojeny v našem geografickém prostoru hlavně s ikonickými plážemi s palmami z katalogů cestovních kancelářů, pojmu tentokrát článek trochu obšírněji.

Dominikánská republika leží spolu s Haiti na ostrově Hispaniola, který objevil roku 1492 Kryštof Kolumbus při své notoricky známé cestě do Indie, která se mu kartograficky trochu zvrhla. Cristobal Colón (úředním jazykem je v zemi španělština, takže žádný Kolumbus) byl ostrovem nadšen a označil ho za nejkrásnější místo, jaké kdy viděl. Hezky tu v souostroví Velké Antily opravdu je, tropický podnebný pás poskytuje ideální podmínky nejen pro turisty lačnící po plážích a azurovém moři, ale hlavně pro pěstování nejrůznějších plodin, jako je cukrová třtina, káva, kakaové boby, banány, tabák či rýže. V zemědělském okénku nelze opomenout národní nápoj rum a doutníky.

Nenajdeme jen jazykem, ale i kulturou, temperamentem a historií je Dominikánská republika „karibským Španělskem“. Nezávislost získala tzv. Španělská kolonie Santo Domingo od Španělského království v roce 1821, ne však na dlouho. Postupně byla ovládána Haiti, opět Španělskem (záměrné spojenectví proti snaze Británie obsadit Dominikánskou republiku) a v letech 1916-1924 na ostrově úřadovaly Spojené státy americké. Moderní dějiny státu představují diktatury (zejména krutý generál Trujillo [Truchijo] mezi lety 1930-1961) a revoluce proti vojenskému převratu, organizovaná ze strany USA. Aktuálně je stát prezidentskou republikou v čele s Danilem Medinou.

A co čtenářství a knihovny?

Dominikánská republika se v roce 2015 účastnila poprvé výzkumu PISA (*Program for International Student Assessment*), aby změřila u svých žáků jako jedna z mála karibských zemí skóre ve čtenářské, přírodovědné a matematické gramotnosti. Výsledky nebyly dobré, stát se umístil na 67. místě mezi 72 zeměmi a 86 % dominikánských žáků prokázalo výsledky pod úrovní minima^[1] připravenosti na život ve znalostní společnosti. Pro porovnání: skóre čtenářské gramotnosti Dominikánské republiky je 358, Česká republika dosáhla 487, pořád se ale v obou případech pohybujeme pod průměrem, který představuje skóre 493. Vládnoucí garnitura Dominikánské republiky se nechala slyšet, že příště budou výsledky lepší, nechme se tedy překvapit. Změny ve vzdělávacím systému zatím neproběhly, žáci absolvují povinnou devítiletou docházku, většina z nich pak dvouletou střední školu, někteří pokračují i dále. Bohatší rodiče však posílají své děti zásadně do soukromých škol.

Posílit (nejen) čtenářskou gramotnost žáků je samozřejmě možné i v knihovnách; v hlavním městě Santo Domingu je pro tento záměr nejvhodnější institucí **Biblioteca Infantil Y Juvenil Republica Dominicana** (*Dětská knihovna Dominikánské republiky*), první dominikánská knihovna specializovaná pouze na děti a mládež. Posláním instituce je podporovat u dětí a mládeže vztah ke čtení, ale i obecně ke vzdělávání, kultuře, touhu po nových informacích a posilovat schopnost pracovat s informacemi a gramotnost. Knihovna pořádá nejrůznější literární akce, besedy, programy pro děti i jejich rodiče, diskusní kulaté stoly, výstavy, vše zdarma. Budova, v níž nyní knihovna sídlí, je zrekonstruovaná, otevřena byla v roce 2009. Interiér je proto velice moderní, místnosti jsou vyzdobeny tak, aby poskytovaly prostor pro hru i vzdělávání, zároveň jsou stylizovány do dílčích témat (dobrodružný román, romantická próza apod.). Knihovničtí zvědavci se mohou například na webu knihovny (viz odkaz na konci článku) podívat, jaké knihy tato knihovna doporučuje dětským čtenářům. Co myslíte, bude něco z toho stejné jako v Čechách?

Obecně je otázka veřejných knihoven velice důležitá pro rozvoj života v komunitách a menších čtvrtích, kde nejsou mnohdy všichni zcela gramotní, a právě knihovny zde plní nezastupitelnou roli a dávají „šanci všem“. Významná je otázka knihovnictví i na úrovni státu. Musíme se však stále pohybovat v mantinelech ekonomické a vzdělanostní úrovně

Dominikánské republiky a ve značných rozdílech mezi úrovní větších měst a venkova. Ze souhrnné zprávy ministerstva kultury o veřejných knihovnách z roku 2010[2] vyplývá, že jedním ze zásadních problémů knihovnictví je nevyjasněné financování (převažují soukromé subjekty) a ne zcela fungující praxe legislativního ukotvení knihoven. Problém je mimo jiné i s nedostatečným vzděláním a kvalifikací knihovníků, u menších poboček pak s jejich službami, realizací a úrovní informačních služeb. Na druhou stranu tentýž dokument představuje národní strategii pro zlepšení současného stavu, který však nelze v roce 2018 globálně jednoznačně zhodnotit. A už vůbec ne okem turisty. Co ale jako turista mohu zodpovědně potvrdit, je fakt, že karibský rum je opravdu jemný, latinskoamerická atmosféra jedinečná a Kryštof Kolumbus nebyl s hodnocením místní krásy zase tak daleko od pravdy.

Statistické okénko:

Dominikánská republika[3]

- **rozloha:** 48 730 km²
- **počet obyvatel:** 10 734 247
- **velká města:** Santiago de los Caballeros, La Romana, San Pedro de Macorís; **hlavní město:** Santo Domingo
- **úřední jazyk:** španělština

Biblioteca Infantil y juvenil Republica Dominicana

- **webové stránky:** <http://bijrd.gob.do/>; **odkaz na videa z akcí knihovny:** <http://bijrd.gob.do/multimedia/videos/>

Biblioteca Nacional Pedro Henriquez Ureña[4]

- Národní knihovna je pojmenovaná podle dominikánského literáta a filosofa P. H. Ureñi.
- Knihovna pořádá každý rok **Feria Internacional del Libro Santo Domingo** (*Mezinárodní knižní festival*), největší festival věnovaný knihám v Karibiku. V roce 2018 se uskuteční 21. ročník. Jednotlivé ročníky jsou věnovány vybranému státu: v roce 2017 to byla Paraguay a například v roce 2011 Vatikán.

Kontakt na autorku: vandav@seznam.cz

[1] Hranice minimální úrovně je stanovena OECD (*Organization for Economic, Cooperation and Development*, v překladu Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj).

[2] Celý článek je dostupný na: http://www.scielo.org.mx/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S0187-358X2010000300006.

[3] Dominikánská republika. *Wikipedie: otevřená encyklopedie* [online]. c2018 [cit. 2018-04-08]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Dominikánská_republika

[4] *Biblioteca Nacional Pedro Henriquez Ureña* [online]. c2018 [cit. 2018-04-18]. Dostupné z: <http://www.bnphu.gob.do/>